

L'Alhambra o Palau Capmany

La Diputació de Tarragona ha adquirit l'edifici del carrer de la Rosa número 5 per a instal·lar-hi la seua seu i serveis a les Terres de l'Ebre en lloc de l'edifici de lloguer que ocupa al carrer de Moncada. L'edifici, anomenat oficialment Palau Capmany, té una llarga història, però més important serà la seua projecció de futur quan segurament esdevindrà seu de la Vegueria de les Terres de l'Ebre.

Josép Bayerri Raga,
periodista

La denominació de Palau Capmany ha estat un invent recent, considerant que el marquès de Capmany solament en fou el propietari durant vuit anys (1872-1880). La gent de Tortosa ho coneix com la "Casa de l'Alhambra". Per què? Pel pati interior, però sobretot per la decoració de la planta noble inspirada en l'anomenat pati dels lleons de l'Alhambra de Granada que en recrea uns estucats neoàrabs desapareguts anys després. Des de llavors l'edifici va rebre el sobrenom de "l'Alhambra".

Segurament que hi hagué edificacions molt anteriors, perquè el carrer de la Rosa era el centre de la ciutat. L'edifici actual data de finals del segle XVII i principis del XVIII, i sempre fou propietat de famílies nobiliàries. Abans del marquès de Capmany fou propietat de la seua mare, la comtessa de Vallcabra. Fou esta qui el 1868 va llogar la planta principal a la societat Centro Dertosenense, que era un club polític que acollia l'aristocràcia tortosina. Ells van encarregar al mestre d'obres Josep Grifoll, *Lluquets*, de renom, la decoració de la sala de ball i altres cambres, amb elements mudèjars que li donaren l'apèl·latiu popular. Poc després canvia de nom pel de Círculo de Tortosa i el 1881 demanaren a l'arquitecte municipal Joan Hervas l'habilitació del mateix saló per a petit teatre i l'annex, per a l'estudi fotogràfic de Bonaventura Masdeu Casanova.

L'any 1886 el Círculo de Tortosa passà a ser el Casino de Tortosa, sempre amb el seu caràcter privat i aplegant la gent més adinerada, raó per la qual popularment fou conegut com a "casino dels senyors". Molts anys després, els tortosins més benestants van fundar una societat exclusivista, que van anomenar Club de Tennis, però que la gent va batejar també com a "club dels senyors". A l'Alhambra encara va haver-hi un altre canvi,

ja que el 1894, en dissoldre el Casino, es va crear una nova societat, batejada com a Liceo de Tortosa, que fou promoguda per Josep Franquet i de la qual fou president el metge Primitivo Ayuso Colima, vicepresident del col·legi de Metges, que el mateix any havia fundat la Cambra Agrària de Tortosa. El 1906 el botiguer de teixits Francesc Martí va reconvertir el teatre de l'Alhambra en el primer saló de cinema estable que va haver-hi a la ciutat.

El 1880 havia comprat la casa Antonio Oliveres Generés, el fill del qual, l'oftalmòleg Antoni Oliveres Franquet, juntament amb Gerard Vergés Zaragoza, president de la Comissió a Tortosa del Col·legi provincial de Farmacèutics, fundaria el 1909 el Laboratorio Quimioteràpic del Ebro, que es va instal·lar a l'edifici. Estos laboratoris, coneguts popularment com a Vergés Oliveres, fabricarien un producte contra la tos tan conegut i popular com les Tosiletes, i un altre, el Linitul, per a les cremades. L'edifici els quedà petit i els anys quaranta en construïren un de nou, de quatre plantes, a l'altra banda del carrer, vora el passatge Franquet. Quan la gent hi passava per davant per a anar cap a Remolins els quedava el fort flaïre de les Tosiletes.

José Celma Prieto, president de la companyia d'assegurances Metropolis i destacat mecenes tortosí que finançava, entre altres iniciatives, el funcionament de la UNED a Tortosa, va comprar l'Alhambra el 1967. Celma va rehabilitar-lo seguint el projecte de l'arquitecte Federico Llorca (per cert, que jo hi vaig intervenir com a aparellador fent l'amidament i aixecament de tot l'edifici i vaig descobrir-hi racons poc coneguts a les golfes). Tot i instal·lar-hi les oficines de l'asseguradora, a la planta baixa van continuar funcionant-hi la impremta Monllau i la Farmàcia de Gerard Vergés Delsors, fill de Gerard Vergés Zaragoza i pare del poeta Gerard Vergés Príncep, que havia nascut a la planta alta de l'Alhambra el 7 de març de 1931. I així fins ara. El futur de l'edifici està per a escriure. ■

L'edifici anomenat Palau Capmany, juntament amb el Palau Despuig i el Palau Oriol (propietat del marquès de Bellet), és una mostra de la importància que ha tingut el carrer de la Rosa al llarg de la història. NÚRIA CARO

Programació gener-maig 2022

TEATRE

Els ocells

Cia. La Calòrica

Divendres 11 de febrer. 20.30 h

Sala Gran. Teatre Auditori Felip Pedrell

Compreu les vostres entrades i abonaments a www.teatreauditoritortosa.cat

Ajuntament
de Tortosa

Teatre Auditori
Felip Pedrell

Arts Escèniques i Musicals a Tortosa